

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta » 13.—
za četrt » 6-50
za en mesec » 2-20
za Nemčijo ololetno » 29.—
za ostalo inozemstvo » 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta » 11-20
za četrt » 5-60
za en mesec » 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več ko trikrat » 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izven tistih nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upravnistiškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 4 strani.

Politična morala Hribarja in „narodno-napredne“ stranke.

»Slovenski Narod« pere Hribarja zaradi zadnje blamaže v trgovski zbornici, ko se je dognalo, da nosi pogodba med Nemci in liberalnimi Slovenci tudi Hribarjev podpis. Umevno, da mora »Slovenski Narod« braniti načelnika svoje stranke. Stori pa to jako slabo. Umevno, saj kar je slabo, se ne da braniti. Včeraj objavlja dopis »iz poslanskih krogov«, ki zagovarja Hribarja. Zagovarja ga brez dvoma kak mlajši liberalni poslanec, ker iz vsega njegovega zagovora veje otroška naivnost. Vso stvar izkuša dopis iz liberalnih poslanskih krogov spraviti na pota, ki bi odvrnila pozornost od glavne stvari, mislimo namreč nasprotstva med različnimi neenako se glasečimi Hribarjevimi izjavami. Liberalni poslanskočlanski krogar hoče dati celo slovenski-nemški pogodbi nedolžen značaj. Člankar daje celo odvezo tistim, ki so sklenili to pogodbo in se upa trditi, da narodno-napredni stranki se te pogodbe nikakor ni treba sramovati!

Koliko je ta trditev resnična, dokazuje dejstvo, ker se je branil Hribar priznati, da bi bil podpisal pogodbo med liberalnimi Slovenci in Nemci. Saj je Hribar še v seji trgovske in obrtne zbornice dne 19. februarja 1909 zanikal, da bi bil on podpisal pogodbo z Nemci. V uradnem zapisniku o redni javni seji kranjske trg. in obrtne zbornice z dne 19. februarja t. l., ki so ga podpisali in ki s svojimi podpisi jamčijo za njegovo točnost liberalci: Josip Lenarčič, zbornični predsednik, tajnik dr. Murnik, Ivan Knez in zbornični svetnik S. L. S. Ivan Kregar, se objavlja na 21. strani Hribarjevega govora sledeči stavek: **Kar se tiče takozvane pogodbe z Nemci, smo jo na naši strani držali. Spričo ponovne trditve nekega lista, da nosi pogodba podpis govornika, konstatira enkrat za vselej, da to ni res. Če se dokaže nasprotno, je pripravljen plačati nagrado.**

»Narodno-napredni stranki se te pogodbe nikakor ni treba sramovati.« piše »Narod«. Hribar se jo je pa gotovo sramoval, ker je zanikal, da bi jo bil on kdaj podpisal. Dr. Ambrositsch je pa dokazal, da nosi takozvana pogodba liberalcev z Nemci Hribarjev podpis. Hribarjevo pojasnilo, da ni podpisal tiste pogodbe, ki jo ima shranjeno dr. Tavčar, ne izpremeni prav nič dejstva, ker je Hribar le podpisal pogodbo, ki je bila izročena Nemcem. Vemo, zakaj Hribar ni podpisal tiste pogodbe, ki jo je imel shranjeno dr. Tavčar. Lahkovernim liberalcem, ki so bili hudi na zvezo z Nemci, in teh je bilo zelo veliko, je farbal, saj nisem podpisal pogodbe, vpoglejte jo pri Tavčarju in uvidete, da ne nosi mojega podpisa! In Hribar je ostal velik, neomadeževan Slovan, kljub temu, da je podpisal takozvano pogodbo z Nemci! Vsa jeza in nevolja zaradi zveze z Nemci se je pa v liberalni stranki obračala na dr. Tavčarja.

Odkritje, da nosi takozvana pogodba z Nemci dejansko tudi Hribarjev podpis, seveda Hribarju ni prijetno, zato je pa tisti njemu blizu stoječih liberalni poslanski krog v svojem članku hotel od glavne stvari odvrniti pozornost. Krog bo šel dalje. Hribarjevo blamažo bo izkušal zadušiti z najhujšo »farško gonjo«. »Narod« bo zdaj pisal o temnem srednjem veku, zažigal bo protestante in coprnice, sledili bodo osebni napadi na naše somišljenike. **A Hribar ni podpisal zgolj pogodbe z Nemci l. 1901, marveč podpisal je tudi prvo pogodbo, ki so jo sklenili slovenski liberalci že l. 1895. z Nemci.** V naših časih, ko tako hitro živimo in zato včasih Hribarja rad zapušča spomin, mu ključemo še v spomin, da nosi takozvana pogodba z Nemci, ki so jo sklenili z njimi liberalci že l. 1895, tudi Hribarjev podpis!

Hribar je podpisal dve pogodbi z Nemci in sicer prvo, ki so jo z njim vred

podpisali vsi slovenski liberalni kranjski deželni poslanci, že l. 1895, drugo pa l. 1901 skupno z dr. Tavčarjem in Grasselijem. Naš poročevalec je torej čisto prav zadel.

Kljub navedenim dejstvom in dasi je podpisal Hribar dve pogodbi z Nemci, je pa le trdil Ivan Hribar v seji kranjske trg. zbornice dne 19. februarja, da »kar se tiče takozvane pogodbe z Nemci, smo jo na naši strani držali. Spričo ponovne trditve nekega lista, da nosi pogodba podpis govornika, konstatira enkrat za vselej, da to ni res.« Te stvari tudi liberalni poslanski krogi ne pojasne. Res lepa liberalna politiška morala.

× × ×

Stvar je torej čisto pojasnjena. Hribar je podpisal obe pogodbi z Nemci, obenem pa lastno stranko opeharil s tem, da je pri eni teh pogodb podpisal samo en izvod, in sicer tistega, ki ga Nemci hranijo. O tej morali naj zdaj sodi javnost.

× × ×

Dolžnost nas pa veže, da spričo zagovora, ki ga je »Narod« včeraj glede na liberalno-nemško pogodbo objavil, pojasnimo tudi bistveno stran te pogodbe, ki se ne tiče Hribarjeve osebe kot take. Kaj Hribar? Danes je, jutri pa ga ne bo, ostala pa bo sramotna zveza, ki jo je narodno-napredna stranka z Nemci sklenila! Vsa poštena slovenska javnost, naj bo tega ali onega političnega mišljenja, je globoko zainteresirana na tem, za kaj so se liberalci Nemcem zavezali.

»Narod« se v svojem res zelo žalostnem in nerodnem zagovoru »iz poslanskih krogov« izgovarja, da »narodno-napredna stranka v narodnem oziru ni bila nikakor vezana, temveč da je imela popolnoma svobodne roke . . . Nedolžnejših določb ni mogla zlepa imeti kaka politiška pogodba . . . Narodno-napredni stranki se te pogodbe ni treba sramovati.« Zdaj pa si oglejmo pogodbo! Pogodba določa, da

1. oddajo slovenski liberalni poslanci svoje glasove Nemcem pri volitvah za deželni šolski svet,
2. da se slovenski liberalni poslanci zavzamejo za to, da dobe Nemci »stalno in zagotovljeno zastopstvo« v kranjski kmetijski družbi,
3. eventualno tudi v deželnem kulturnem svetu,
4. da nadalje slovenski liberalni poslanci prinačajo Nemcem primerno zastopstvo v občinskem svetu ljubljanskem in trgovski zbornici,
5. da podpirajo nemško gledišče enako kakor slovensko in da slednjemu smajo dovoliti izredno podporo le, ako to dovolijo Nemci po skupnem dogovoru,
6. da stopijo z Nemci v trajno zvezo po posebno v to izvoljeni skupni komisiji, da se z njimi o vsaki važnejši zadevi, tičejoči se deželnega zbora in odbora kranjskega, dogovore in le sporazumno nastopajo,
7. da se bodo slovenski liberalni poslanci pri »vsaki korporaciji«, odvisni od deželnega zbora, oziroma odbora, ozirali na to, da dobe Nemci zastopstvo,
8. da liberalni slovenski volivci v mestni kuriji Kočevje-Ribnica dajo svoje glasove nemškemu kandidatu na razpolago,
9. izrekajo vrhovno načelo, da se slovenski liberalci zato združijo z Nemci, da onemogočijo, da bi slovensko krščansko-mišleče ljudstvo prišlo kdaj v deželni do večine, ki mu gre.

To vse, pravi »Narod«, da ne pomeni, da bi se bili liberalci v narodnem oziru vezali! Kaj pa potem hočete? Kje pa se potem začena in kje neha narodno izdajstvo? Ali je res taka vaša politiška morala, da že nič več ne ločite meje med narodnim in nenarodnim? Če liberalna stranka zagotovi Nemcem stalno zastopstvo v tako važnih korporacijah, kakor so deželni šolski svet, deželni kulturni svet, kmetijska družba, trgovska zbornica in občinski svet ljubljanski, ali to ni narodno izdajstvo, da si večjega ni misliti mogoče? Narodno-napredna stranka je po svo-

jem glasilo in voditeljih na vseh shodih in v vseh javnih zastopstvih naglašala, da je v prvi vrsti narodna, da Nemci sploh nobene pravice do kakršnegakoli zastopstva nikoder nimajo in da treba nemško veleposestniško kurijo sploh odpraviti! Po pogodbi pa je Nemcem ponudila »stalno in zagotovljeno zastopstvo« v vseh najvažnejših korporacijah! Narodno-napredna stranka je ves čas, kar obstoji, povdarjala, da je v prvi vrsti narodna stranka, da Nemcu noben Slovenec pod nobenim pogojem ne sme svojega glasu dati in vedno sramoti S. L. S., da je v prvi vrsti katoliška duhovniška stranka, narodna pa šele v drugi vrsti! V pogodbi z Nemci pa je postavila za svoj prvi politiški princip lastne slovenske brate poriniti pod nemški nož v interesu »naprednih in svobodomiselnih načel«! Kje pa je ostalo narodno načelo, o katerem pravite, da je bitni pogoj, alfa in omega, kvintesenca vaše stranke? In tako globoko se je ta »narodna« stranka ponižala, da si je dala od Nemcev belo na črnem diktirati, da sme za tako eminentno narodno vprašanje kakor je slovensko gledišče, prositi preje šele dovoljenja nemške stranke, ako mu hoče dovoliti večjo podporo kakor nemškemu za slučaj, ako bi »klerikalna stranka predlagala nasproti obema podjetjima neenako postopanje!« To je početje, vredno Judeža Iškariota, ne pa stranke, ki se imenuje edino narodno in se da obsevati od gloriole mučeniške dvajsetseptembske krvi!

»Narod« pravi, da je liberalna stranka »bila po krivdi klerikalcev primorana iskati sodelovanja nemške stranke«. Res čeden izgovor! Ali more kaj na svetu primorati stranko, ki hoče biti slovenska in narodna, da bi se vezala z Nemci proti slovenski stranki? Nobena sila na svetu ne! Kdo je liberalce silil, da se tako sramotno udinjajo našim smrtnim sovragom in jim izdajo hladnokrvno naše največje in najsvetejše narodne postulate? Le taka stranka je to v stanu storiti, ki nad narodov interes in blagor ljudstva postavlja lastno sebično strankarsko korist in pa interes par voditeljev, ki se boje, da ne bi jih ljudska večina pomedla!

Končno pa »Narod« prav posebno zavija tisto določbo pogodbe, ki je za liberalno stranko najbolj sramotna in ki se glasi:

»Napredna narodna stranka priznava Nemcem na Kranjskem, oziroma v Ljubljani, pravico do primernega zastopstva v občinskem odboru stolnega mesta Ljubljane in v kranjski trgovski in obrtni zbornici, ter je, v kolikor bodo razmere dovoljevale, pripravljena se za to zavzeti, dočim stranka ustavovernega veleposestva priznava, da za sedaj in zlasti pri prihodnjih volitvah v imenovani korporaciji dejanska dovolitev takega zastopstva še ni izvršljiva.«

»Narod« pa pravi na to:

»Na čemer bodo klerikalci najbolj jahali, je pač oni del pogodbe, v katerem je narodno-napredna stranka izrekla, da priznava Nemcem na Kranjskem, oziroma v Ljubljani, pravico do primernega zastopstva v občinskem odboru ljubljanskem in v kranjski trgovski in obrtni zbornici. Pokazali so to že v sobotni številki »Slovenca«. Seveda ti poštenjaki po svoji stari navadi zamlčujejo pri dotičnem odstavku najvažnejši njega del, kateri vso to koncesijo narodno-napredne stranke naravnost podira. Dotični odstavek se namreč glasi, da stranka ustavovernega veleposestva priznava, da za sedaj in zlasti pri prihodnjih volitvah v imenovani korporaciji dejanska dovolitev takega zastopništva še ni izvršljiva. Vsak treznomislec človek bode torej izprevidel, da pri tem ni šlo za nič drugega, kakor za neko uljudnost od strani narodno-napredne stranke, katero je veleposestniška stranka poplačala zopet z uljudnostjo. V tem, ko narodno-napredna stranka nekaj priznava, izjavlja namreč veleposestniška stranka, da se odreka kakršnikoli konsekvenci iz tega priznavanja. Nedolžnejše določbe ni mogla zlepa imeti kaka politiška pogodba.«

Krasna je ta politiška morala! Nad vsak dvom je jasno, da je liberalna stranka v tem odstavku svoje pogodbe Nemcem načeloma priznala pravico do primernega zastopstva v občinskem svetu in trgovski zbornici, dočim je pred slovensko javnostjo, nevedočo za pogodbo, venomer naglašala, da Nemci te pravice nimajo in da mora Ljubljana ostati večno »bela« in »čista«! In dočim je v pogodbi Nemcem priznala pravico do zastopstva, jo je odrekala pristašem S. L. S.! Prav nič ne izpremeni na tem dejstvu, da je liberalna stranka od Nemcev izprosila, da naj se pri tej določbi dostavi, da »za zdaj in zlasti pri prihodnjih volitvah v imenovani korporaciji dejanska dovolitev takega zastopstva še ni izvršljiva«. Saj v isti sapi izjavlja v tej pogodbi liberalna stranka, »da je pripravljena se za to zavzeti«, da dobe Nemci zastopstvo, ki so ga jim liberalci načeloma priznali! Kdaj da smatrat liberalna in nemška stranka to stvar za izvršljivo, to nas nič ne briga, to je stvar obeh kontrahentov, od katerih si eden izposluje »pravico do zastopstva«, drugi pa izjavlja, da je »pripravljen se za to zavzeti!« Liberalci to lahko imenujejo uljudnost, vsak razsoden človek pa bo temu rekel izdajstvo. Da pa ni res, da so Nemci to stvar smatrali zgolj za uljudnost, to je Hribar sam pri zadnji seji trgovske zbornice pobil, ko je povedal, da je po pogodbi prišel k njemu dr. Schaffer in od njega zahteval, da glasom pogodbe postavi dva nemška kandidata za ljubljanski občinski svet!

Zdaj menda tudi slepci v liberalnem taboru jasno vidijo, kako usodna, sramotna in izdajavska je zveza liberalcev z Nemci in kako so bile po njej skupne slovenske narodne življenjske zahteve Slovenstva sovražniku prodane na milost in nemilost in odvisne od njegovega privoljenja. Slovensko ljudstvo pa stranki s tako politiško moralo odreka pravico, da bi sploh še kdaj o narodnih zahtevah gomerila, kajti stranka, ki stoji pod senco Dežmanovih grabelj, je izgubila na Slovenskem vso pravico do obstoja. In čisto brez dvoma je, da tako ne misli samo pristaš S. L. S., ampak sploh vsak pošten Slovenec. Da je pri tem najbolj prizadet tisti Hribar, ki je obmejnim Slovencem pri vsaki priliki tožil, da ni na Slovenskem sloge in nujno potrebnega skupnega nastopa vseh bratov za skupne narodne zadeve, je samoposebi umevno. S. L. S. ni mogla in ne more v narodnih zadevah iti skupaj s stranko, ki je narod Nemcem izdala, ker korenini v ljudstvu in ne v pogodbah, sklenjenih z Nemci. In to stoji: Slovenski narod bi bil po pogodbah med liberalci in Nemci še danes slednjim prodan, ako bi ne bila S. L. S. sramotno zvezo razbila in s pomočjo slovenskega ljudstva liberalno-nemško večino iz deželnega zbora pomedla!

Notranjski in goriški Orli!

SPORED VELIKE JAVNE TELOVADBE NOTRANJSKIH IN GORIŠKIH »ORLOV«

dne 30. maja 1909 v Vipavi:

1. Do pol 10. ure zbirališče v Logu pri Vipavi in odhod. 2. Ob 10. uri dohod v Vipavo in pozdrav. 3. Na trgu sveta maša s kratkim nagovorom. 4. Po sveti maši obhod in kosilo. 5. Ob pol 2. uri popoldne telovadna skušnja. 6. Ob 4. uri javno telovadba »Orlov«: a) Rajalni nastop; b) proste vaje; c) skupine; č) orodna telovadba; d) rajalni odhod. — Po javni telovadbi ljudska veselica »Pod skalo« s šaljivo pošto in srečkanjem. Pri javni telovadbi in ljudski veselici svira popolna vojaška godba pešpolka št. 47 iz Gorice. Vstopnina k javni telovadbi: Sedež prve vrste 2 K, druge vrste 1 K; stojišča 50 vin. — K ljudski veselici 40 vin. — Vstopnice se dobivajo do 29. maja pri Silvestru Ivanu v Vipavi in 30. maja pri blagajni.

K najobilnejši udeležbi vabijo

notranjski in goriški »Orli«.

Dolenjci!

MLADENIŠKI SHOD NA KRKI

31. maja.

Ker je na Dolenjskem najmanj razširjena naša organizacija, zato je gotovo nujno potrebno, da se napravijo na več krajih Dolenjske mladeniški sestanki in javne telovadbe, h katerim naj bi se povabilo kar največ mogoče mladeničev.

Tak sestanek se bo vršil dne 31. maja na Krki, s katerim bo zdaj združena tudi pokrajinska javna telovadba telovadnega odseka »Orel« na Krki.

Dolenjski »Orli« in mladeniči, pohitite dne 31. maja vsi na Krko! Stvar je za nas največje važnosti in potrebe, da se razširi naša misel po Dolenjskem in se ne vgnjezdijo kje nasprotniki. Pa tudi vsi drugi odseki pridružite se nam in pridite na binkoštni ponedeljek na Krko, da nam pomagata pri našem delu, da ne bo Dolenjska zaostala za drugimi kraji!

Dolenjska je znala odbiti najhujše napade turških janičarjev, ona naj postane tudi sedaj prvobornik krščanske misli zoper »svobodno« misel!

Sporod:

Ob 10. uri dopoldne: Sveta maša.
Ob 11. uri dopoldne: Mladeniški tečaj. Predavajo Terseglav, V. Jeločnik, dr. Lenard, K. Supin.

Ob 1. uri popoldne: Skupno kosilo.
Ob pol 3. uri popoldne: Javna telovadba dolenjskih »Orlov«.

Ob 4. uri popoldne: Ljudska veselica.

Na zdar!

AVSTRO - OGRSKA.

Cesar ne potuje v Budimpešto.

Poroča se, da cesar ne bo več popotoval glede na krizo v Budimpešto. Če bo potrebno, bo povabil ogrske državnike na Dunaj, kjer se zdaj mudi tudi dr. Wekerle.

Hrvaški sekčni načelnik pl. Czernkovich pred vpokojitvijo na dopustu.

Na dopust za nedoločen čas je šel hrvaški sekčni načelnik pl. Czernkovich. Z dopusta se ne vrne na svoje mesto, ker bo vpokojen.

ANGLEŠKI TRGOVINSKI MINISTER PROTI HUJSKACEM.

Angleški trgovinski minister Churchill je govoril v Manchesteru proti hujskacem, ki povzročajo paniko s poročili o vojnih ladajah, zrakoplovih in o drugih strahovih. Izjavil je, da ne odobruje bahave oboroževalne politike.

RUSIJA V SEVERNI PERZIJI.

Rusija čimdalje bolj prodira v severni Perziji. V kratkem zasede Urmio. Pred mestom je že zbranih 20.000 vojakov.

TURČIJA DOVOLILA SRBIJI PREVOZ OROŽJA.

Turčija je dovolila Srbiji prevoz orožja s pogojem, da to ni nikak precedenčni slučaj.

POLJSKE TRDNJAVE SE NE OPUSTE.

»Slovo« poroča, da so vsled protesta generalnega gubernatorja Skalko na ustavili izpraznitev poljskih trdnjav. V teh poljskih gubernijah vlada veliko razburjenje, ker predlagajo ruski konservativci, naj se izključijo poljski člani deželnega sveta in omeji število poljskih poslancev ruske dume. Svoje mesto članov državnega sveta je odložilo šest poljskih plemičev.

Dnevne novice.

+ Na narodno obrambno delo! Marijborška »Straža« ima po končanih volitvah na Štajerskem lep članek »Na resno delo!« v katerem pravi: »Hud volivni boj je divjal zadnje tedne po slovenskem Štajerskem. Bojevati smo se morali s sovražniki, katerim je bilo vsako tudi najnesramnejše sredstvo dobro, da bi le dosegli svoje namene. Vendar smo kljub temu sijajno zmagali na celi črti. Volivna borba je končana, treba pa je zopet začeti z resnim delom, v prvi vrsti na polju ljudske izobrazbe. Lepa prilika se nam nudi letošnji binkoštni ponedeljek. Ta dan bo namreč glavna skupščina Slovenskih krščanskih socialnih zvez pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem. Prihiteli bodo ta dan med naše ljube koroške brate zastopniki izobraževalnih društev iz vseh krajev mile slovenske domovine. Tam se bomo skupno posvetovali in si začrtali pot, po kateri imamo hoditi v bodoče. Vsakdo, kdor le more in kdor se količkaj zanima za krščansko-socialno delo med našim ljudstvom, naj pohiti binkoštni ponedeljek na glavno skupščino S. K. S. Z. na Koroško k Sv. Jakobu v Rožu. Omenili smo že, da se bo na skupščini govorilo tudi o odsekih v izobraževalnih društvih. Za nas štajerske Slovence so posebne važnosti obrambni odseki. Ti odseki imajo v prvi vrsti nalogo, razširiti med ljudstvo smisel za narodno-obrambno delo, nabirati

prispevke za obmejne Slovence in prirediti v ta namen veselice. Sedaj, ko smo na celi črti porazili sovražnike, ki so med nami Slovenci delali zgago, se moramo skupno z vsemi močmi vreči na našega narodnega sovražnika, ki čezdalje bolj rife proti našemu osrčju, da bi nas izpodrinil iz rodne zemlje in tako ugonobil. V prvi vrsti moramo rešiti in utrditi naše obmejne postojanke in jih izpremeniti v nepremagljive trdnjave. V največji nevarnosti se sedaj pač nahaja naš krasni št. Pj. S. K. S. Z. za Kranjsko in tudi naša štajerska sta sklenili, naj letos priredi vsako včlanjeno društvo veselico, katere čisti dohodek naj se nakloni društvenemu domu v št. Ilju. Prepričani smo, da ne bo nobenega našega društva, ki ne bi sledilo temu pozivu. Prirediti se pa morajo te veselice v najkrajšem času, kajti društveni dom v št. Ilju mora biti na vsak način že letos pod streho. To se pa more zgoditi le, ako bodo Slovenci storili svojo dolžnost in žrtvovali vsak po svojih močeh za ta prepotrebni dom. Zato pa krepko naprej, na delo, na resno delo!

+ Hribarjevo politično moralo izkuša »Narod« tudi s tem olepšati, da očita »Slovenčevemu« poročevalcu, da je o seji trgovske zbornice netočno in nevestno poročal. Hribar — trdi »Narod« — ni govoril o dveh pogodbah z Nemci, od kojih je pač prvo podpisal, ne pa druge, marveč le o dveh izvodih eneteriste pogodbe; nemški izvod da je podpisal, slovenskega pa ne. Stvar pa je v resnici ta, da je bil Hribar, ko je dr. Ambrositsch njegovo pogodbo z Nemci razkril, čisto iznenaden in se je začel nepripravljen izgovarjati. Najprej je jel govoriti o dveh pogodbah in zagotavljal, da od teh zadnje ni podpisal. Pozneje pa je Hribar namenoma zavil in začel s tema dvema pogodbama kar namaš mešati dva izvoda, enega, ki je pri Tavčarju, drugega pa, ki ga hrani nemška stranka. Hribar je to storil deloma iz zadrege, deloma pa dosledno po svoji politični morali, da bi zbornične svetnike in javnost zmešal, da ne bi nihče vedel, pri čem da je. Zbornica sama je Hribarja tako razumela, da sta dve pogodbi, ena »prejšnja« in ena »zadnja«; zato je g. Kregar Hribarja vprašal: »Dozdaj smo bili vsi prepričani, da je samo ena pogodba z Nemci, g. župan pa danes neprestano govori o dveh; koliko jih je torej pravzaprav?« In kaj je Hribar na to odgovoril? Ali je Kregarja popravil, da ni govoril o dveh pogodbah, marveč samo o eni v dveh izvodih? Ne — Hribar je odgovoril: »Ne, samo dve, ob vsakem zasedanju deželnega zbora ena!« Sicer pa je še drug nepobiten dokaz za to. Ko je g. Kregar Hribarja prijel, kako se to vjema, da v pogodbi Nemcem zagotavlja zastopstvo v občinskem svetu ljubljanskem, sam pa je javno povdarjal, da odloži vsa svoja častna mesta, ako pride kak Nemec v občinski svet, — je Hribar to tako pojasnil, da je storil slednjo svojo izjavo po tisti pogodbi, ki je ni podpisal, ne pa po tisti, ki jo je podpisal — da si torej ni nasprotoval. Če bi pa bil Hribar, kakor »Narod« hoče, tako mislil, da si zato ni nasprotoval s svojo izjavo, da odloži vsa mesta, ako pride kak Nemec v občinski svet, ker je takrat mislil na tisti izvod pogodbe, ki ga hrani dr. Tavčar, ne pa na tistega, ki ga nemška stranka hrani, potem pa se res vse neha. Kakšno politično moralo mora imeti človek, ki pravi: Ko sem dejal, da se odpovem vsem svojim častem, ako pride v ljubljanski občinski zastop Nemec, sem mislil na tisti izvod pogodbe, ki je shranjen v miznici dr. Tavčarjevi in na katerem ni mojega podpisa, nisem pa mislil na tisti izvod, ki ga hrani dr. Egger in ki nosi moj podpis? Kakšno ime zasluži politik, ki igra tako dvojno vlogo? Če je res, kar »Narod« pravi, potem je Hribar varal tudi lastno stranko, ker ni podpisal tistega izvoda pogodbe, ki ga hrani lastno strankino vodstvo, ampak je na skrivnem, da lastni somišljeniki za to niso vedeli, podpisal pogodbo le Nemcem. Tako je bil na eno stran »čist« na drugo pa umazan, računal pa je na to, da o slednji strani javnost ne bo izvedela in se bo bliščala naprej njegova »vseslovenska« svetloba, ogrnjena v mistično glorio peterburških posetov. Pozvan v zadnji seji trgovinske zbornice na odgovor, kako to, da je pogodbo podpisal, javno pa to vedno tajil, je mož namenoma začel navzočim mešati možgane z dvema pogodbama in dvema izvodi, da bi se ne izvedela čista resnica. Naš poročevalec je gotovo z večino vseh zborničnih svetovincev stvar tako razumel, da sta z Nemci dve pogodbi, kar je za Hribarja gotovo bolj ugodno kakor »Narodova« razlaga, ki pravi, da je Hribar pri eni in isti pogodbi igral dvojno vlogo s tem, da je Nemcem njihov izvod podpisal, slovenskega pa ne. Namesto da bi »Narod« bil za to hvaležen »Slovincu«, pa neokusno napada žurnalista, ki le svojo dolžnost izvršuje in ki je za to kot uradnik le svojemu listu odgovoren! Če bi bil »Slovenčev« poročevalec zloben, bi bil poročal, da je Hribar ves čas v svojem »zagovoru« očito na dr. Tavčarja namigaval, češ, ta je najbolj silil in podpisaval, jaz pa ne! Očitno tega seveda ni rekel. Da je pa »Slovenec« čisto prav

zadel, dokazuje danes naš uvodni članek, ki konstatuje, da je Hribar podpisal dve pogodbi z Nemci, leta 1895. in leta 1901. da torej res dve pogodbi obstojata. Zdej razumemo, zakaj je v zadnji seji trgovinske zbornice začetkoma govoril ali nalašč ali pa nehote o zadnji in prvi pogodbi. Zanj je dejal, da ni podpisal — zdej pa izvemo, da je prvo in zadnjo podpisal, smo torej za eno Hribarjevo neresnico bogatejši, vrh tega pa vemo, da je Hribar še lastno stranko varal s tem, da je od prve ali zadnje ali pa obeh pogodb podpisal je en izvod, in sicer nemškega, ki ga nasproti Nemcem obvezuje! Toliko »Narodu«, ki ga pozivljamo, naj se vendar enkrat odreče nikoder drugod obstoječi navadi, da se loti naših žurnalistov, ki vrše svoj poklic gotovo ravno tako vestno kakor ga »Narodovi«.

+ Javen shod na Bohinjski Beli. Gospod deželni poslanec I. Piber je v nedeljo, dne 23. t. m., sklical belanske volivce na javen shod, kateremu vabilu so se polnoštevilno odzvali. — Shodu je predsedoval župan Janez Burja. — Gosp. poslanec je v eno in pol ure trajajočem temeljitem govoru podal ne le poročilo o delovanju deželnega zbora, povedal nam je tudi, kaj je na lastno inicijativo storil za svoj volivni okraj — zlasti v prosep planinarstva, zboljšanja pašnikov in ureditve pašniških servitutnih pravic. — Ko je razpravljaj novi lovski zakon, je g. posestnik Lovro Poljanec zaklical: »Zajca pustite kakor je, sicer nam bode še več škode delal, ker kmet radi zajca ne bode orožja in orožnega lista kupoval.« — Ko je pa g. poslanec natančno novo lovsko postavo razložil ter je žalosten položaj zajčev v bodoče pojasnil, tedaj se je gosp. Poljanec popolnoma pomiril in mala zajčja bitka na Bohinjski Beli se je v splošno zadovoljnost končala. Z velikim zanimanjem so volivci sledili tudi razpravam o novi postavi glede demokratiziranja deželnega šolskega sveta, o nameravani deželni zavarovalnici, o preosnovi zastopstva cestnih odborov. — Gosp. župan I. Burja je prosil gosp. poslanca, da zastavi vse moči za nameravano cesto od radovliškega mostu preko Ribnega na Bohinjsko Belo ter od Ribnega v Zagorice, s Sela pa na Mlino. Tako zapuščene občine glede cest ni nobene v radovliškem okraju, kakor je občina Ribno-Bohinjska Bela. Razven deželne ceste Bled-Bohinjska Bela nimamo v celi občini niti pedi okrajne ceste. Imamo samo občinska pota, katera občini povzročajo neznosne občinske naklade, med tem, ko že toliko let podpiramo s svojimi nakladami za cestni odbor zlasti Blejce in Gorjance, kateri imajo sedaj okrajne ceste že skoraj do vsakega zelnika, pa hočejo že zopet novo cesto iz Zasipa preko Podhoma ob železnici na blejski kolodvor. Ker vem, koliko dobrote je cesta, privoščimo novo cesto tudi Blejcem in Gorjancem, Ribnjanom in Belanom, da nam ne bodo nasprotovali, ko je sedaj občina že toliko tisočakov izdala za podrobne cestne načrte in ko so občani razun par izjem pripravljeni ves potreben svet odstopiti zastoj. — Gosp. poslanec izjavi, da spozna popolno opravičenost nove ceste, da Bohinjski isti ne bodo nasprotovali in da bode za njo zastavil vse svoje moči. — Zborovalci so se soglasno izjavili za kmetstvo starostno zavarovanje. Župnik Mat. Mrak je g. poslanca zahvalil za trud in požrtvovalnost in ga zagotovil vseobčnega zupanja navzočih volivcev. Z navdušenimi »Živio«-klici na vodstvo S. L. S., še posebno na našega voditelja g. dr. Šusteršiča in državnega poslanca g. Pogačnika je predsednik zaključil velezanimivo zborovanje.

+ Iz seje S. K. S. Z. »Slovenska krščansko-socialna zveza« se udeležili slovesne otvoritve »Društvenega doma« »Kato. slov. izobraž. društva« v Komendi pri Kamniku dne 20. junija in poziva bližnja društvo k obilni udeležbi. — »Zvezi« je pristopila »Ljudska knjižnica« v št. Vidu pri Ljubljani. — Odbor je izrekel soglasno zahvalo g. Ant. Volti za požrtvovalno delo pri ureditvi društvenih užigalic. — Društveni znaki pridejo v soboto v Ljubljano.

+ Za sestanek S. K. S. Z. na Koroškem so se še priglasila sledeča društva: 31. Izobraž. društvo v Besnici, 32. Izobr. društvo »Savica« v Bohinju, 33. Izobraž. društvo v Komendi, 34. Strok. društvo tekst. delavstva v Ljubljani.

+ Bratom telovadcem, priglašeni k javni telovadbi 30. maja v Vipavi, se naznanja, da nastopimo v čepicah! Pripravite se! Nastopimo ob vsakem vremenu! Vipavski Orel.

+ Nemškutarenje pri finančni straži. Dosedaj se je v revizijsko polo pri zganježgalcih in trafikantih vedno vpisovalo slovensko. Sedaj pa temu ni več tako. Naravnost nečuvno je, da je službujoči c. kr. finančni stražnik pri neki stranki v kranjskem okraju izrečno z a h t e v o p o s l o v e n s k e m v p i s u o d k l o n i l i n i z v r š i l s v o j e b i l j e ž k e v n e m š č i n i, češ da je revizijska pola namenjena notranjemu uradnemu poslovanju in da je uradni jezik nemški. To uradno tolmačenje seveda ni pravo. Revizijska pola je namenjena stran-

ki, zato jo ima pa tudi stranka doma in je ne nosi stražnik s seboj. Stranka mora v svrhu kontrole in možnosti eventualne pritožbe vedeti, kaj da se vpiše vanjo. Posebne važnosti je za stranko, da so ji znane bilješke o uspehu revizije, ki se uradno vpišejo. Da pa mora biti ta vpis pri slovenski stranki slovenski, je umevno. To prizna še celo nam sicer jako malo naklonjena višja oblast, ki je izdala dvojezične obrazce, ki bi drugače, če bi bili namenjeni samo notranjemu, seveda nemškemu uradovanju c. kr. finančne straže, pač ne imeli pomena. Če nam pa vseeno vsiljujejo nemščino, mora to biti edinole ukaz od zgoraj, kateremu se mora stražnik brezpogojno pokoriti. Zadnji čas je, da Slovenci stopimo na noge in preskrbimo slovenskemu jeziku ono mesto, katero mu gre. Dolžnost naših slovenskih poslancev pa je, da nam zagurajo ne samo slovensko uradno poslovanje, temveč tudi slovensko uradovanje.

— Slavnost 25-letnice službovanja gospoda vodje V. Rohrmanna. Pretečeno soboto 22. t. m. se je praznovala na kranjski kmetijski šoli na Grmu 25-letnica, odkar je sedanji g. vodja V. Rohrman vstopil v deželno službo kot pristav na tedanji vinarski in sadjarski šoli na Slapu pri Vipavi. Tem povodom so se zbrali učitelji zavoda, učenci in uslužbenci v šolski sobi, kjer je slavljenca g. vodjo Rohrmanna nagovoril deželni odbornik in referent zavoda g. grof Barbo, čestitajoč mu v imenu deželnega odbora, ki mu izreka ob tej priliki svoje priznanje in zahvalo za njegovo dosedanje uspešno delovanje. Za tem mu je čestital še v svojem imenu. V imenu učiteljev in uslužbencev mu je čestital v daljšem nagovoru gosp. pristav Zdošek, opisujoč njegovo dosedanje plodonosno delovanje in želeč mu, da bi še dolgo vrsto let enako neumorno in uspešno deloval na povzdigo izročene zavodu in prosep kmetijstva. V imenu učencev mu je čestital drugoletnik L. Rupeli. Prijetno iznenaden od te ovacije, se je ginjen zahvalil gosp. slavljenec gospodu referentu za laskavo priznanje deželnega odbora, za njegovo osebno čestitanje in za čestitanje učiteljev, uslužbencev in učencev.

— Izobraževalno društvo v Podragi je priredilo na praznik Vnebohoda društveno veselico s petjem in igrama »Najdena hči« in »Kazen ne izostane«. Igra »Najdena hči« je zelo dolga in nje vprizoritve je dokaj težavna. A čast vrlim društvencim, v splošno zadovoljnost so svoje vloge izvrstno rešile. Pa tudi moški v igri »Kazen ne izostane« niso zaostajali. Pevske točke so se pod vodstvom cerkvenega organista Franc Kopačina prav dobro izvajale. Tako je prav. Le vrlo naprej za pravo izobrazbo in napredek našega slovenskega naroda!

— Iz Vipavskega. Letos trta zopet lepo kaže in upati je mnogo dobre vinske kaplice, ako nas ne zadene kaka nesreča. Za seno bo pa zopet slaba. Silno redko je. Sedaj preti pa še suša. Bog nam daj kmalu dežja!

— Društvo čeških poštnih oficiantov. Češki poštni oficianti so sklenili, da izstopijo iz sedanega utrakvističnega društva poštnih oficiantov in ustanove za Češko Moravsko in Šlezijo češko društvo poštnih oficiantov.

— Novo vojno ladjo »Radecki« izpušte v morje dne 3. julija v navzočnosti več članov vladarske rodbine.

— Nenadoma umrl je v Trstu 56 let stari g. Andrej Gorup.

— Otrpnenja tilnika v Gabrijah ni. Iz Gabrij pri Stanjelu nam poročajo, da tan razširjena bolezen nikakor ni otrpnenje tilnika, ampak influenza, ki je nastala bržkone radi vremenskih sprememb začetkom maja, ko se je marsikdo prehladil. Influenci se je potem pridružila v nekaterih slučajih še pljučnica. Za vznemirjenje torej ni nikakega povoda.

— V Novem mestu priredi »Ljubljansko katoliško društvo rokodelskih pomočnikov« povodom sestanka z novomeškim bratskim društvom slavnostni večer v nedeljo, dne 30. maja 1909, ob 8. uri zvečer v »Rokodelskem domu«. Spored: 1. Fr. Juvanc: Pastir, moški zbor s tenor-solo (g. L. Bajde) in bariton-solo (g. Iv. Erman). 2. Ant. Foerster: Povejte ve planine, moški zbor. 3. J. Aljaž: Dneva nam pripelji žar, moški zbor z bariton-solo (g. Iv. Erman). 4. Ant. Foerster: Tretja solza, samospev za tenor s spremljevanjem glasovirja, poje g. L. Bajde. 5. R. Wagner: Romanca iz Tannhäuser, samospev za bariton, poje g. R. Bukšek. 6. Govor. 7. Komični kupleti, poje g. J. Ložar. 8. Po zaklad. Opereta v dveh dejanjih. — Prireditel F. S. Finžgar. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišča po 60 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je čisti dobiček namenjen v korist Rokodelskega doma v Ljubljani. K obilni udeležbi v ljubljanskega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov.

— »Onamo, onamo« je okrajni glavar v Kotoru prepovedal svirati ondotni mestni godbi.

— Jože Kopač se je zgubil? Tržaški »Narodni Delavec« poroča: Govori se, da

Dunaj, 25. maja. Lex Axman, s katero je nižjeavstrijski deželni zbor proglasil nemščino kot edino dopustni učni jezik na Nižnjem Avstrijskem, cesar ni sankcioniral. Nemški listi pravijo, da radi neklih formalnih pogreškov. Stvar nemških strank da je te formalne pogreške odpraviti in predlog potem zopet ponoviti. Cesar da potem ne odreče sankcije (?). Sličen predlog pripravljata gorenjeavstrijski in solnograški deželni zbor.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 25. maja. O kaki rešitvi ogrske krize tudi sedaj še ni govora. Kaka optimistična poročila naj se sprejemajo z veliko rezervno.

SLOVANSKI KONGRES.

Peterburg, 25. maja. Kot delegati na vseslovenski kongres so prispeli Čehi Klofač, Kramar, Prajs, Schreiner, Batlon in Dürich, Hrvat dr. Tresić, Poljaka Dnovski in Rüdiger, Bolgar Bobčev, Hribarja ni.

NEZGODA RUSKE MORNARICE.

Peterburg, 25. maja. Rusko brodovje je v reki Jenisej ponesrečilo. Ob združitvi z reko Angora so se ladje vsled leda potopile. Mornarji so utonili. Škode je do dva milijona rubljev.

ZAVEZNICE.

Rim, 25. maja. Tukajšnji listi poročajo, da je nemški cesar obljubil laškemu kralju, da pride k slavnostim zedinjenja Italije ravno tako kot k jubileju avstrijskega cesarja na čelu vseh nemških knezov v Rim. Avstrija da na vabilo še ni odgovorila in da ima še vedno možnost se udeležiti teh slavnosti.

ITALIJA ZA OBOROŽEVANJE.

Rim, 25. maja. Novi proračun zahteva za mornarico 440 milijonov lir, to je za 146.781.680 lir več kot zadnji proračun. Mnogo od te svote se bo porabilo za utrditve obrežja.

VELIKANSKA TATVINA.

Peterburg, 25. maja. Na železniški progi Moskva-Tiflis so prišli na sled roparski družbi, ki je štela okoli 450 oseb in ki je s pomočjo ponarejenih pobotnic, katerih so dobili cele kupe, nakradla blaga tekom treh let za 25 milijonov rubljev. Na čelu te roparske družbe sta bila inženirja Sokolov in Petrenko, ki sta skupno s svojimi pomagači tatovi aretirana.

BOJ MED MNOŽICO IN OROŽNIKI.

Sinopoli (pokrajina Reggio di Calabria), 25. maja. Včeraj se je zbralo na glavnem trgu nad 2500 oseb ter so zahtevali od občinskega sveta razdelitev podpor. Trije karabinierji, ki so hoteli množico pomiriti, so bili kamnjeni. Eden njih, ki je bil zadet od kamna, je rabil strelno orožje in so streljali na karabinierje. Ti so v silobranu začeli tudi streljati; ubili so štiri demonstrante, šest jih pa ranili. Slednjic je napravilo mir vojaštvo. Uvedla se je preiskava.

1411 3-1
Privoščite si večkrat
: na teden izborne :
testenine 'Pekatete'.

NESTLÉ-jeva
moka za otroke

Priznano redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blazuje črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranitev zastonj pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 25. maja.
Pšenica za maj 15-25
Pšenica za oktober 1. 1909. 13-15
Rž za oktober 1. 1909. 10-18
Oves za oktober 7-70
Koruza za maj 1. 1909. 7-98
Efektiv: 25 vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Vilina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Relativna vlažnost
24 9. zveč.	738-7	21-2	sr. jzah.	oblačno	
25 7. zjutr.	37-4	16-3	"	del obl.	0-6
2. pop.	33-7	24-9	sl. sever	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. 21-0°, norm. 15-1°.

političnega in gospodarskega pomena. Trde krivice se gode slovenskim interesom pri tej stroki zavarovanja in potrebno je zategadelj, da na javnem shodu dvignemo protest proti obstoječim nevdržnim razmeram in zahtevamo zase pravice, ki nam gredo. Na polnoštevilno udeležbo vabi »Narodni odbor«.

Ij **Pes popadel** je sinoči na stopnicah v neki hiši v Prešernovi ulici nekoga raznašalca časopisov in ga na levi nogi poškodoval. Raztrgal mu je tudi hlače. — Danes dopoldne je na Opekarški cesti zopet nek pes, ki je bil brez nagobčnika, popadel 4 leta staro deklico Pavlino Cingerlevo in jo na levi nadlahtnici telesno poškodoval.

Ij **Delavsko gibanje**. Z južnega kolo-dvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 59 Macedoncev; nazaj pa je prišlo 30 Slovencev in Hrvatov.

Ij **Otvoritev kolezijske kopelji**. Dne 26. t. m. se otvori v Koleziji solučna in peščena kopelj.

Ij **Pogrešajo 40 let starega posestnika** Lorenc Sattlerja iz Gorenje Šiške.

VOJAŠKA POGODBA MED AVSTRIJO IN JAPONSKO.

Menčikov objavlja v »Novem Vremenu« članek z ozirom na poročilo, da se je sklenila ob navzočnosti japonskih princev Kunija in Našimotija v Avstriji vojaška pogodba ter naglašja, da se take pogodbe ne razglašajo po ulicah. O pogodbi se sklepa le po matematični potrebi. Veliko napako bi bili storili Avstrija in Japonska, ako bi ne bili sklenili pogodbe.

KONČANA FRANCOSKA POŠTNA STAVKA.

Zveza poštних in brzojavnih uslužben-
cev je izdala letake, ki dolže vlado, da zato ni držala svojih obljub, da povzroči nove, stavke in odpustitve v velikem številu. Letak izjavlja: Premagani smo, ker niso vsi držali skupaj, odstavljenih bo 600 oseb in v nesreči 2000 ljudi.

STAVKE FRANCOSKIH MORNARJEV.

Marseillski mornarji so sklenili, da pri-
čno stavkati, dasi so se izjalovile stavke v Havru, Toulonu in Dünkirchnu.

Razne stvari.

**Demonstracije ob asperskem slav-
lju v Kraljevem Gradcu.** Kraljevograški
bataljon 18. pešpolka je slavil v soboto na
dvorišču vojašnice aspersko slavlje. Na-
jeta je bila civilna kapela, ki je zaigrala
tudi »Hej Slovani«. Poročnik Rindt je usta-
vil godbo, nakar so nastali izgredi. Po-
sredovalo je orožništvo in vojaštvo. Za-
prtih je več oseb.

Senzačna oprostitev. Lugoško porotno
sodišče je oprostilo trgovčevu hčer Hele-
nodo Abuczana, ki je usmrtila nezvestega
ljubimca.

Grozen potres je uničil po poročilih
iz Perua, Chileja in Bolivije več krajev.
Usmrčenih je več tisoč oseb. Natančnih
podatkov še ni.

**Kneginja Hohenberg postane cesa-
rica?** Pariški »Figaro« poroča, da se je
na nekem banketu, prirejenem povodom
poseta nemškega prestolonaslednika na
Dunaju, močno opažalo dejstvo, da je kne-
ginja Hohenberg, soproga nadvojvode in
prestolonaslednika Ferdinanda, sedela
med nemškim prestolonaslednikom in ce-
sarjem, tako da je bila na ta način kršena
etiketa, po kateri bi na onem mestu mo-
rala sedeti kaka nadvojvodinja. Pariški
dnevnik povdarja, da ta in druge indicije
dokazujejo, da je možno, da se nadvojvo-
do Frana Ferdinanda reši njegovega re-
versa, podpisanega ob njegovi poroki, da
ne bo njegova soproga nikdar imela na-
slova cesarica, in da bi kneginja postala
cesarica. To da želi tudi avstrijsko plem-
stvo, in sicer toliko bolj, ker bo kneginja
proglášena za ogrsko kraljico; potem tak-
em, ako bi omenjeni revers ostal v ve-
ljavi, bi bila kneginja kraljica na Ogr-
skem, a navadna kneginja v Avstriji.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZA NOVA VSEUČILIŠČA.

Dunaj, 25. maja. Danes je proračun-
ski odsek razpravljal proračun notranje-
ga ministristva, potem naučnega. Tekom
današnjega dne so se vršila pogajanja
med zastopniki slovenskih strank, da se
stavijo resolucije za ustanovitev novih
univerz, med katerimi so drugo češko
vseučilišče, slovensko vseučilišče v Ljub-
ljani, rusinsko vseučilišče, laško vseučil-
lišče in spopolnitev poljskih vseučilišč.
Upati je, da se doseže kompromis, da bo-
do vse slovanske stranke glasovale za
resolucijo ter je mogoče, da se doseže
večina.

STAVKA NA LVOVSKI UNIVERZI.

Lvov, 25. maja. Danes se je na tu-
kajšnjem vseučilišču pričela tridnevna
demonstracijska stavka vseučiliščnikov.
Deputacija vseučiliščnikov se je odpeljala
na Dunaj zahtevati novih stolic in klinik
ter novo poslopje za univerzo.

socialcem. Štajerski nemški krščanski so-
cialci so to pot prvič postavili kandidate
v tej skupini. V okraju Lipnica je kandi-
diral na svojo roko baron Rokitsky, a
je propadel proti oficijelnemu kandidatu
nemških svobodomislecev Fellnerju. Pri
volitvi v mestu Maribor sta bila izvoljena
nemška nacionalca Wastian in Neger z
nad 900 glasovi. Socialno-demokratska
kandidata sta dobila po 60 glasov, sloven-
ska liberalna kandidata dr. Rosina in dr.
Serneck pa 83, oziroma 77 glasov. V okraju
Celje, Brežice, Sevnica, Laško, Vojnik,
Vitanje, Šoštanj, Velenje sta izvoljena
Stallner (563), renegat Woschnagg (566
glasov), liberalna slovenska števna kandi-
data sta dobila: dr. Serneck 196, dr. Rosina
183, v okraju Slovenji Gradec, Slovenska
Bistrica je izvoljen Anton Langer z 318
glasovi. Liberalni slovenski števni kandi-
dat dr. Serneck je dobil 43 glasov, v okraju
Ptuj, Ormož, Ljutomer, Rogatec, Št. Le-
nart je izvoljen ptujski Ornič z 701 glasom,
liberalni slovenski števni kandidat dr.
Serneck je dobil 92 glasov.

š **Razmerje glasov v novem štajer-
skem dežel. zboru** bo sedaj, ko so tudi tr-
govske in obrtne zbornice volile nemško-
liberalno oziroma nacionalno, naslednje:
49 nemških svobodomislecev, 18 krščan-
skih socialcev z dvema škofoma, 13 Slo-
vencev (12 S. K. Z., 1 liberalce), 5 so-
cialnih demokratov. Nemška svobodomi-
selna večina znaša torej 11 glasov, za 7
manj, kot v prejšnjem deželnem zboru.

š **Telovadski tečaj** prirede vojaški no-
vinci pri Sv. Barbari v Halozah. To bo za-
četek kršč.-socialne telovadne organizacije
v Halozah.

š **Avtomobil zgorel**. V petek zvečer
se je na državni cesti med Bruckom in
Gradcem vnel bencin na avtomobilu dunaj-
skega dirkača Weidmanna, ki se je peljal
k včerajšnji dirki na Riesi pri Gradcu.
Avtomobil je v par minutah popolnoma
zgorel. Weidmann in sofer sta se rešila.
Škoda je pokrita z zavarovalnino.

š **Samoumor neznanca**. V soboto se je
v vrtu gostilne »Burgmaierhof« v Mari-
boru ustrelil nek približno 60-letni mož iz
revolverja v desno sence. Njegove iden-
tite je dosedaj niso mogli dognati.

š **Kap je zadela** v soboto v Mariboru
44-letno Jožefo Gajšek. V petek zvečer je
še bila na ulici pri mirozovu.

Ljubljanske novice.

Ij **Ogenj v skladišču**. — Nevarnost za
Predilne ulice in bližnjo okolico. Preteklo
noč je okoli pol dveh nastal ogenj v skladi-
šču cunj in kosti gospe Viktorije Pan-
holzerjeve v Predilni ulici v hiši g. Ar-
turja Mühleisena. Nočni čuvaj Ivan Mi-
klavc je opazil, da je v bližini smrad in
dim. Šel je takoj na Dunajsko cesto in tam
o tem obvestil patroljujočega policijskega
stražnika. Stražnik je nato iz kavarne
»Evropa« aviziral o tem policijsko cen-
tralo, obadva pa sta skicala na Miklošič-
čevi cesti št. 36 lastnico skladišča. Čuvaj
na Gradu je z dvema streloma naznanil
ogenj. Ko je hotel izprožiti drugi strel, se
mu je utrgala žica. Nato je hitro skočil k
drugemu topu in je pri oddaji strela za-
dobil na desni roki več lahkih poškodb.
Požarna bramba je bila z vzorno hitrost-
jo pod poveljstvom g. Ludovika Stricelja
na lico mesta. Ker so bile cunje in kosti
v skladišču že v plamenu, je bilo zaradi
smrada in velikega dima gašenje jako
ovežkočeno. Vendar se je požarni brambi
posrečilo ogenj lokalizirati. Kako je ogenj
nastal, dosedaj še ni znano. Lastnica skladi-
šča ima veliko škodo, ker je vrhu cunj
in kosti zgorela tudi vsa nova lišna oprava,
ki jo je imela tam spravljeno. Pri iz-
praznjenju skladišča so danes dopoldne
pomagali tudi kaznienci. Gospa Panhol-
zerjeva je proti ognju zavarovana za
4000 K. Opoldne se je še vedno kadilo iz
skladišča. **To skladišče je za Predilne
ulice in bližnjo okolico velika nevarnost**
glede ognja kakor tudi v sanitarnem ozi-
ru. Tako skladišče nikakor ne spada v
sredino mesta, kjer lahko povzroči mno-
go zla. Zato upamo, da magistrat prepove
skladišče na tem prostoru. S tako prepo-
vedjo bi zelo ustregel vsem prebivalcem
v onem delu mesta.

Ij **Mestna deklarišča šola** pri sv. Ja-
kobu napravi z nižjimi razredi jutri (v
sredo) izlet na gorenji Rožnik, kjer ima
ob osmih sveto mašo, nato zajutrak ter
otročje igre pod nadzorstvom učiteljstva.

Ij **Občinski svet** ima v četrtek, dne
3. junija, redno sejo.

Ij **Pevovodja »Ljubljane«** prosi gg.
pevke in pevce »Ljubljane«, da pridejo
zanesljivo vsi k jutrišnji skupni
skušnji ob 8. uri zvečer v društveno
sobo.

Ij **Starostno zavarovanje zasebnih
uradnikov in Slovence!** S tem dnevnim
redom se vrši v Ljubljani v sredo, dne 26.
maja t. l., ob pol 9. uri zvečer v salonu
meščanske pivovarne na Sv. Petra cesti
št. 47 javen shod. Predmet zborovanja je
odlične važnosti za službojemalce, ki so
podvrženi zavarovanju, in njih delodajalce.
Uredba in uvedba penzijskega zavarova-
nja pa je tudi dalekosežnega narodno-

je socialnodemokratski general Kopač iz-
ginil, ker so mu baje postala tržaška tla
prevročila.

— **Zveza katoliških avstrijskih trgov-
skih društev** je imela nedavno v Inomostu
svoj tretji zvezni shod, na katerem so se
delegati zveznih društev posvetovali med
drugim o zavarovanju zasebnih uradnikov
ter predlagali nekoliko sprememb k dotič-
nemu zakonu, nadalje o socialnem zavarova-
vanju, o uvedbi trgovinskih nadzornikov,
o obvezni preizkušnji vajencev, o voliv-
nem redu za trgovinske zbornice, o sred-
stvih za razširjenje zveze itd. Zveza obse-
ga šele šest društev. Vodi jo zdaj društvo
»Brigantia« v Brezovici na Predarlškem,
socialni odsek se nahaja v okviru društva
»Montfort« v Feldkirchnu, osrednjo posre-
dovalnico služb upravlja »Burgundia« v
Inomostu. — Omenjamo, da šteje zveza
katoliških trgovskih društev na Nemškem
že do 20.000 članov, da ima precej premo-
ženja in izdaje lastno glasilo.

— **Razpisano** je mesto ravnatelja
zemljiško-verisijskega zavoda za kralje-
vino Dalmacijo, s sedežem v Zadru. Ravnate-
lj je deželni uradnik v VII. čin. razre-
du s pravico do pokojnine in preskrbe
vdove in sirot, po določbah drž. in dež.
zakona; smejo pa prosilci postaviti tudi
posebne pogoje, o kojih do odločeval dež.
zbor. Rok za vlaganje prošenj na deželni
odbor v Zadru do 20. junija.

— **Pevsko društvo »Ljubljana«** so
osnovali v Waukeganu Ill. v Ameriki.

— **»Krvava noč v Ljubljani«**. Ta igra,
katero so igrali v Clevelandu dvakrat,
se je zaključila z deficitom. Kot vzrok na-
vajajo, da je urednik clevelandске »Ame-
rike« Slave Trošt v zadnjem trenutku za-
hteval 25 dolarjev za nastop v vlogi od-
vetnika dr. Trillerja. Bil je baje mnenja,
da se odvetnika ne more igrati brez-
plačno.

— **Novice iz Dolenjske**. V nedeljo,
št. 2316 v prerez pred kolodvorom Do-
brepolje skoro povozil dve kravi. Spretni
strojevodja je vlak naglo vstavil in rešil
obe živali. — Višnjegorska posojilnica je
kupila devet krasnih plemenitih telic v Ju-
denburgu ter je iste oddala potom javne
dražbe okoličanom, da se tem potom iz-
boljša pasma v okolici. — Preložitev ce-
ste Muljava-Gabrovčič prav dobro napre-
duje. Prvi del ceste okoli Muljave, 1000
metrov daljave, bo ta mesec gotov. De-
lavcev je okoli 160. Cigani, približno 40
oseb, prav pridno šuto tolčejo.

— **Drugi veleizdajniški proces v Za-
grebu**. Iz Zagreba se poroča, da se vrši še
letos drugi veleizdajniški proces proti dija-
koma Drago Ljavicu in Kokanoviču iz
Krstence in proti odvetniku Miladinoviču
iz Rame. Dolže jih, da so dobili iz Kra-
gujevca bombe.

k **Pri celovških občinskih volitvah** v
tretjem razredu so prodrli Andrej Berger
(341), Adolf Riedel (337), Hans Kuder
(335), Hans Murero (324) in krščansko-
socialni kandidat Hans Hofer. Vseh gla-
sov je bilo oddanih 580.

Štajerske novice.

š **Deželgozborna volitev v spodnje-
štajerskih slovenskih trgih**. Le s težavo
so se liberalci še ohranili v zibelki sloven-
skega liberalizma v spodnještajerskih slo-
venskih trgih ter tako dobili en cel mandat,
če pa tudi celega poslanca, o tem bodo
imeli še priliko premišljevat. Ta edin man-
dat v skupini, o kateri so menili, da je po-
polnoma liberalna, so mogli dobiti le po
trdem boju. To je znamenje, da je tudi v
tej skupini bodočnost naša. Dr. Kukovec
je zmagal z okoli 190 glasovi večine. Naj
navedemo še nekaj volivnih izidov. Stu-
denci: dr. Medved 48, dr. Kukovec 48;
Gornjiograd: dr. Medved 20, dr. Kukovec
24 (izostalo 5 volivcev); Mozirje: dr. Med-
ved 12, dr. Kukovec 20 (izostalo 15 voliv-
cev); Vransko: dr. Medved 18, dr. Kuko-
vec 27 (izostalo 5 volivcev); Braslovče:
dr. Medved 15, dr. Kukovec 14 glasov (iz-
ostalo 8 volivcev); Zalec: dr. Medved 2,
dr. Kukovec 54 (izostala 2 volivca); Št. Ju-
rij ob južni železnici: dr. Medved 8, dr.
Kukovec 17 (izostali 3 volivci); Rajhen-
burg: dr. Medved 15, dr. Kukovec 10 gla-
sov (izostalo 11 volivcev); Kozje: dr.
Medved 24, dr. Kukovec 14 (izostalo 16
volivcev); Šmarje: dr. Medved 9, dr. Ku-
kovec 31 (izostalo 5 volivcev); Ljubno: dr.
Medved 18, dr. Kukovec 7 (izostalo 5 vol-
livcev); Središče: dr. Medved 5, dr. Ku-
kovec 124 (izostalo 6 volivcev). Izida v
Verzeju še nimamo. S tem so volitve za
Slovence končane. Včerajšnji dan je po-
kazal, da ima katoliška struja tudi v trgih
mного somišljenikov. Delo naše katoliške
inteligence bo, da naše ideje tudi v trgih
razširi. V to pomozi Bog!

š **Pri deželgozbornih volitvah v nem-
ških štajerskih mestih in trgih** so nemški
svobodomisleci ohranili svojo posest, ker
ožja volitev v 16. volivnem okraju Murau
Oberwölz med krščanskim socialcem
Vasoldom in deželnim odbornikom dr. Lin-
kom bo izpadla skoro gotovo na korist dr.
Linke. V nekaterih okrajih so le s težavo
in majhnimi večinami zmagali proti kršč.

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklince.

O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5.

Za birmance **A. LUKIČ**

priloga najmodernejših in najfinejših oblek
— za dečke in deklince po nizkih cenah. —

: Konfekcija oblek. : Pred škofijo 19. :

1303 (1)

Močan hlapec

h konjem se sprejme takoj pri zalogi piva
bratje Reininghaus, Sp. Šiška. 1451 2-1

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdovolatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul 7

Dobi
se
povsod

Duhovnika

išče oskrbnitvo javne bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici
ki bi bil zmožen slovenskega, italijanskega in nemškega
jezika. — Daljna pojasnila se izvedo pri oskrbnitvi
1409 3-1

V trajno delo in dober zaslužek sprejem

dva čevljarska pomočnika

za različna dela. — Nastopiti je takoj! 1428
Ivan Smrekar, čevljar v Mokronogu. 3-1

HIŠA pri glavni cesti

z malo trgovino
je takoj naprodaj Novi Vodmat št. 9.

Bika, plemenjaka

jako lepega, ima na prodaj samostan Kartuzijan-
ski v Pleterjah pri Sent Jerneju na Dolenjskem.
Bik je jako dober za plemje, je švicarska enobarvna
čistokrvna pasma iz pokrajine Švic. Star bo sedaj
3 leta, je sive barve, zelo lep in se le raditega proda,
ker imajo že drugega. Kdor ga želi kupiti, naj se
kmalu oglasi v Pleterjah, drugače se bo prodal mesarju.
1408 3-1

Domača tvrdka!
LUKA VILHAR
Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
tik novega poslopja Katol. tiskarne.
izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila
na vsa- kot: žepne, stenske ter ure bu-
kovrstne ure dilke, zlate, srebrne in nikelne
ure, verižice, prstane ter različno zlatino
dalje insrebrnino. 2824 32-1
Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki cen.

KONTORISTINJO

Slovenko, z mesečno plačo K 90.— sprejme
velika češka tovarna v Pragi. Vozni
stroški se povrnejo. Ponudbe pod znamko:
„BBB 383“ glavna pošta Praga, poste
restante. 1448 3-1

gospodinja

se išče v župnišče brez kmetijstva. Nastop
tako ali vsaj kmalu. Ponudbe pod besedo
„gospodinja“ na upravništvo tega lista
1454 2-1

Proda se lepa hiša (vila)

z velikim sadnim in zelenjavnim vrtom. Posestvo
je jako pripravno za vsakega, posebno pa za
penzioniste ali kot letovišče. Natančnejša po-
jasnila daje ANT. MEHLE, Rožna dolina,
cesta V, hišna šte. 202. 1452 6-1

1450

Emil Lajovic
trgovec

Adela Lajovic roj. Koman
poročena

dne 23. maja 1909

LITJA LJUBLJANA

Zahvala.

Za mnoge izraze sožalja povodom smrti našega iskreno ljubljene soproga,
oziroma očeta, tasta, starega očeta in svaka, gospoda

Pavla Drahsler-ja

kakor za mnogoštevilno spremstvo predragega pokojnika k zadnjemu počitku in
za mnoge prekrasne vence izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 24. majnika 1909.

Žalujoči ostali.

Josipina Herrisch, Ljubljana, Židovske ulice št. 7

Priloga svojo bogato zalogo moških, ženskih in otroških čevljev najnovejše
oblike, zelo trpežne ter elegantne fazona. Rujave in črne, prave ameriške
čevlje za gospode in gospe. Zunanja naročila točna.

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 ::: Podružnica:
Dovo mesto, Glavni trg.

Modni salon za damske klobuke

B. Magdič, Ljubljana, hotel pri Maliču, nasproti
glavne pošte priloga damske klobuke v veliki izbiri
oblike, cvetlice, peresa, nakit. Pariški modeli, znatno
nižane cene. Posebni oddelek v prvem nadstropju.

Zavod za pohištvo in dekoracije

Fran Doberlet,

Ljubljana, Frančiškanske ulice šte. 10.

USTANOVLJENO LETA 1857. TELEFON ŠT. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do naj-
umetnejšega. Skladišče tapet, oboknic okenskih karnis
zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga
i. t. d. Enostavne in razkošne ženitne opreme v naj-
solidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst
Delniška glavnica
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst
Rezervni fond
K 300.000.